

MH4U

ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
І МОНІТОРИНГУ НАРКОТИКІВ ТА АЛКОГОЛЮ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПСИХОЛОГІЧНА
АСОЦІАЦІЯ
УКРАЇНИ

Valid member

За підтримки

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

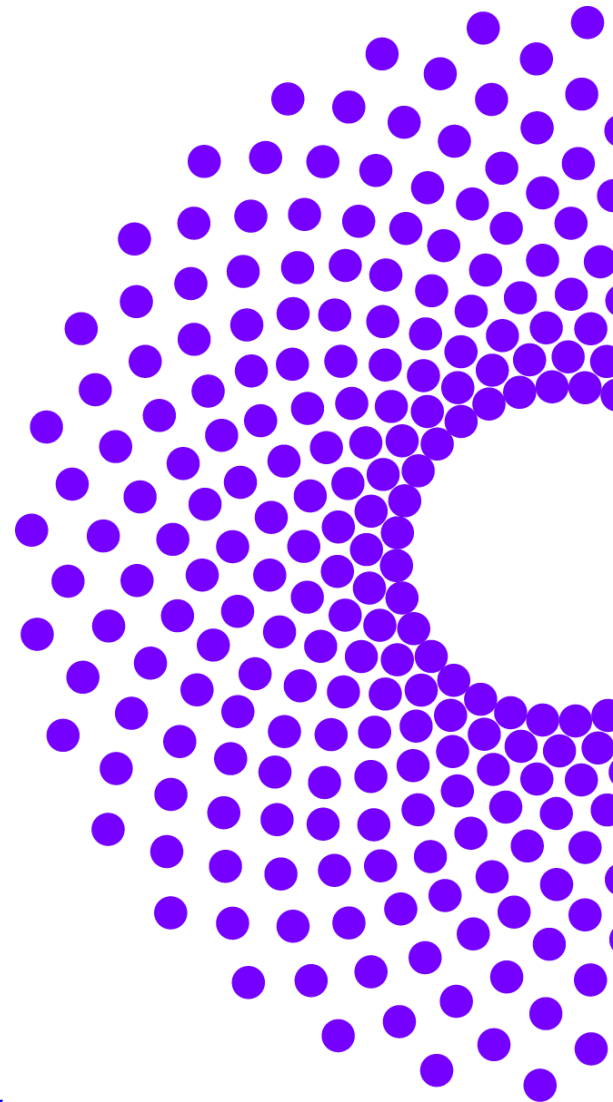
Швейцарська Конфедерація

Вдосконалюємо правові засади охорони психічного здоров'я України разом!

Проєкт Психічне здоров'я для України (MH4U) – <https://www.mh4u.in.ua/>

Україно-швейцарський проєкт Психічне здоров'я для України (MH4U) запрошує долучитись до вдосконалення законодавства у сфері охорони психічного здоров'я в Україні.

Метою даного Проєкту є покращення якості та доступності допомоги та підвищення рівня обізнаності українців про психічне здоров'я, а також, знизити рівень стигми щодо людей з психічними розладами. Однією з важливих складових є вдосконалення законодавства в області охорони психічного здоров'я. Групою експертів MH4U, Центру психічного здоров'я та моніторингу наркотиків та алкоголю Міністерства охорони здоров'я України та Національної психологічної асоціації було зроблено аналіз національного законодавства та визначено пріоритетні завдання та рекомендації щодо змін нормативно-правових актів.

МН4U

ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
І МОНІТОРИНГУ НАРКОТИКІВ ТА АЛКОГОЛЮ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПСИХОЛОГІЧНА
АСОЦІАЦІЯ
УКРАЇНИ

Valid member

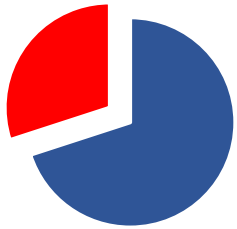

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

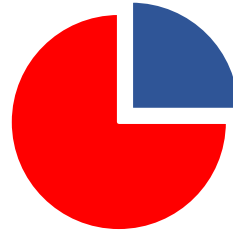
За підтримки:

Швейцарська Конфедерація

Психічне здоров'я в Україні

30% українців
упродовж життя хоча
б раз **хворіють на
один із видів
психічних розладів** ²

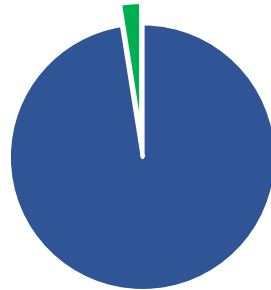

75% українців, які
потребують
допомоги щодо
психічного здоров'я
– **не отримують її** ²

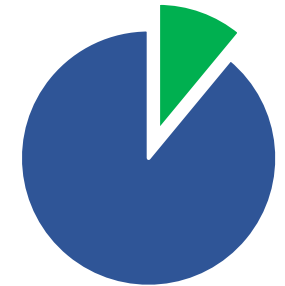

Більше **90%** смертей в
Україні спричинені
неінфекційними
захворюваннями, тоді як
зловживання алкоголем
виступає в якості основного
фактору ризику ²

Лише **2,5%**
загального бюджету,
виділеного на охорону
здоров'я, **припадає на
психічне здоров'я** ²

89% фінансування спрямовано на
стаціонарне лікування у сфері охорони
психічного здоров'я ², хоча дослідження
показують, що амбулаторне лікування чи
послуги на рівні громади можуть бути більш
ефективними

Згідно з даних Інституту метрики та оцінювання в системі охорони здоров'я (IHME) при Вашингтонському університеті, Україна орієнтовно посідає: **5 місце** в світі за **рівнем смертності** через розлади внаслідок вживання психоактивних речовин; **6 місце** в світі за **рівнем непрацездатності** через психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання **психоактивних речовин** та **6 місце** в світі за рівнем непрацездатності через **депресивні розлади** ¹.

Система охорони психічного здоров'я є централізованою, **послуги з охорони психічного здоров'я**, зокрема, в державних установах, **часто не є науково-доказовими**, надавачі первинної медичної допомоги часто не хочуть лікувати неінфекційні захворювання чи розлади, спричинені вживанням алкоголю, а психологи та психотерапевти часто не можуть дозволити собі оплатити навчання для отримання необхідних навичок. В той же час, **психологи та психотерапевти практикують, не маючи ліцензії** та професійного супроводу ².

¹ <https://vizhub.healthdata.org/gbd-compare/>

² <https://mhl.net.ua/mh/mental-health-wbg/>

МН4U

ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
І МОНІТОРИНГУ НАРКОТИКІВ ТА АЛКОГОЛЮ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПСИХОЛОГІЧНА
АСОЦІАЦІЯ
УКРАЇНИ

Valid member

За підтримки:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

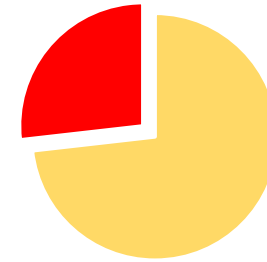
Швейцарська Конфедерація

Основні проблеми

Найбільш поширеними проблемами у законодавчій системі та політиці в області охорони психічного здоров'я є: **дискримінація, неправомірні примусові заходи, примусове лікування без законної процедури та неправомірне обмеження свободи, позбавлення \ обмеження дієздатності** осіб з психічними розладами, та **інші практики, що порушують права** осіб з психічними розладами. Так, дослідження у 27 країнах, у тому числі, Європі, показало, що 47% осіб з шизофренією зазнали дискримінації у міжособистісних відносинах, 29% зазнали дискримінації у пошуку роботи, а 29% - у збереженні зайнятості ³.

Із загальної кількості звернень щодо порушень прав дітей на освіту в Україні – **34 %** стосуються порушення права на гідне ставлення, а також **фізичного та психологічного насилля з боку однолітків, педагогів, батьків** ⁴

Моніторинг приватних закладів реабілітації осіб з наркозалежністю показав, що **26,8% людей мали досвід бодай 1-ї примусової реабілітації без законної процедури.**

а **12,4% з усіх реабілітантів** на момент інтерв'ю зазначили, що **знаходяться на реабілітації примусово** ⁵.

Зазначається, що в закладах охорони здоров'я **триває практика незаконного утримання осіб з психічними розладами.** Продовжується практика застосування фізичного обмеження та/або ізоляції без документального підтвердження цього факту ⁴.

³ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/mental_health/docs/europopp_full_en.pdf

⁴ <https://mhl.net.ua/human-rights-and-mental-health/ombudsmen-zvit-za-2019/>

⁵ <https://mhl.net.ua/drugs/rehabilitation-in-ngo/>

МНЗУ

ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
І МОНІТОРИНГУ НАРКОТИКІВ ТА АЛКОГОЛЮ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПСИХОЛОГІЧНА
АСОЦІАЦІЯ
УКРАЇНИ

Valid member

За підтримки:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

MN4U

ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
І МОНІТОРИНГУ НАРКОТИКІВ ТА АЛКОГОЛЮ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПСИХОЛОГІЧНА
АСОЦІАЦІЯ
УКРАЇНИ

Valid member

За підтримки:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

Чого не вистачає Україні у порівнянні з іншими європейськими країнами?

Країна	Основний н.п.акт про психічне здоров'я	Закон про психіатричну допомогу	Стратегія/ план/ програма розвитку псих. здоров'я	Державний орган, який формує політику	Моніторинговий орган	Окремі загально державні програми профілактики та попередження псих.розладів та суїциду; щодо боротьби з нарко-, алкозалежністю	Заходи проти стигми та дискримінації	Політика щодо психічного здоров'я інтегрована в політику охорони здоров'я
Польща	Так	Ні	Так	Так	Ні	Так	Ні	Ні
Румунія	Так	Ні	Так	Так	Ні	Так	Ні	Ні
Словацька Республіка	Ні	Так	Так	Ні	Ні	Так	Так	Так
Республіка Словенія	Так	Ні	Так	Ні	Ні	Ні	Так	—
Чеська Республіка	Ні	Ні	Так	Ні	Ні	Ні	Ні	Так
Латвійська Республіка	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Так
Литовська Республіка	Так	Ні	Так	Так	Так	Так	Так	Ні
Великобританія	Так	—	Так	—	—	Так	Так	Ні
Україна	Ні	Так	Ні, тільки Концепція	Ні	Так	Ні	Ні	Ні

МН4U

ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
І МОНІТОРИНГУ НАРКОТИКІВ ТА АЛКОГОЛЮ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПСИХОЛОГІЧНА
АСОЦІАЦІЯ
УКРАЇНИ

Valid member

За підтримки:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

Що ми плануємо зробити?

- **Привести у відповідність категоріальний апарат** щодо сфери психічного здоров'я та психічних розладів у нормативно-правових актах, **усунути твердження, що є стигматизуючими та призводять до дискримінації**;
- **Врегулювати діяльність фахівців** в області психічного здоров'я та **підвищити гарантії якості послуг**;
- **Усунути практики та процедури**, визначені чинним законодавством, **що призводять до дискримінації та порушення прав та свобод** людей у яких є психічні розлади чи проблеми з психічним здоров'я;
- Визначити психічне здоров'я, як невід'ємний фактор нормальної життєдіяльності у всіх формах соціальних відносин.

Як ви можете долучитись?

1. Прийняти участь у **опитуванні фахівців** в області психічного здоров'я

Посилання: <https://law.mh4u.in.ua/#form>

2. Вступити до **Коаліції** по вдосконаленню законодавства в області психічного здоров'я

Посилання: <https://forms.gle/4ENgro8Fu21DA2yw6>

Якщо ви поділяєте цілі нашої кампанії - долучайтесь до Коаліції шляхом участі:

а) у комунікаційній програмі, б) в опитуванні, в) у зборі даних, г) в експертних обговореннях та інших публічних заходах пов'язаних з просуванням нашої законодавчої ініціативи.

З питань співпраці: Артем Осипян, експерт проекту МН4U з розробки законодавства,

електронна пошта: Artem.Osypian@mh4u.in.ua

веб-сайт: <https://law.mh4u.in.ua>